

Uchwała nr 8/2024
Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse
Akademii Białskiej im. Jana Pawła II
z dnia 26 czerwca 2024 roku

w sprawie: **trybu przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8. PRK**

Działając na podstawie art. 189 oraz 192 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2023 poz. 742), § 50 Statutu Akademii Białskiej im. Jana Pawła II oraz § 9–11 Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Rada Dyscypliny Ekonomia i Finanse ustala szczegółowy tryb przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8. PRK, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Weryfikacja, o której mowa w ust. 1, przeprowadzana jest przed wszczęciem postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.
3. Rada Dyscypliny Ekonomia i Finanse postanawia, że wymóg, o którym mowa w ust. 1, dotyczy wszystkich osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz

Przewodniczący

Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse
Akademii Białskiej im. Jana Pawła II

Zasady przeprowadzania egzaminu stanowiącego weryfikację efektów uczenia się na poziomie 8. PRK

§ 1

1. W celu weryfikacji efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 28 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji ma poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji Rada Dyscypliny ustala zasady przeprowadzania egzaminu w oparciu o następujące obszary:
  - I. Obszar wiedzy – Kandydat zna i rozumie:
    - a) w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów - światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny naukowej, w ramach której przygotowuje rozprawę doktorską;
    - b) główne tendencje rozwojowe dyscypliny naukowej, w której Kandydat przygotowuje rozprawę doktorską;
    - c) metodologię badań naukowych;
    - d) zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także w trybie otwartego dostępu;
    - e) fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, ekonomiczne, prawne, etyczne i inne istotne uwarunkowania działalności naukowej;
    - f) podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami.
  - II. Obszar umiejętności – Kandydat potrafi:
    - a) wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów o charakterze badawczym, a w szczególności: definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą; rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować; wnioskować na podstawie wyników badań naukowych; dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy; transferować wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej;
    - b) komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym;
    - c) upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych;
    - d) inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym;
    - e) planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w środowisku międzynarodowym;
    - f) samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób; planować zajęcia lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi.
  - III. Obszar kompetencje społeczne – Kandydat jest gotowy do:
    - a) krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny ekonomia i finanse, krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój dyscypliny, uznawania

znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych;

- b) wypełniania obowiązków społecznych badacza, inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy;
- c) podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych, w tym prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny, respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej.

§ 2

1. Egzamin przeprowadzany jest przez komisję weryfikującą powołaną przez Radę Dyscypliny Ekonomia i Finanse na wniosek składany przez kandydata. Wniosek stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.
2. Pracami komisji kieruje przewodniczący.
3. Komisja składa się z 3 członków. Promotor nie może być członkiem komisji weryfikującej.
4. Termin egzaminu ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
5. Komisja weryfikująca sporządza protokół z przeprowadzonego egzaminu, zawierający przebieg egzaminu oraz wynik. Protokół winien być podpisany przez wszystkich członków komisji.
6. Pozostałe zasady dotyczące przeprowadzania egzaminu zawarte są w § 9–11 Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora.

§ 3

1. Egzamin składa się z II bloków:
  - a) Blok I – zagadnienia dotyczące prowadzenia działalności naukowej
  - b) Blok II – zagadnienia dotyczące wybranych zagadnień związanych z dyscypliną ekonomia i finanse,
2. Egzamin obejmuje także przedstawienie wypełnionego przez Kandydata formularza dotyczącego prowadzonej przez niego działalności naukowej oraz działalności upowszechniającej naukę zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały. Formularz może stanowić przyczynek do dyskusji podczas egzaminu.

Zagadnienia wchodzące w skład bloku I:

1. Metoda, metodyka, metodologia badań ekonomicznych.
2. Metody pozyskiwania danych pierwotnych i wtórnych do badań ekonomicznych.
3. Instrumenty i procedury w badaniach ekonomicznych.
4. Matryce logiczne badania naukowego w dyscyplinie ekonomia i finanse.
5. Elementy i cechy badania naukowego.
6. Proces formułowania ekonomicznych problemów badawczych.
7. Specyfika badań w naukach ekonomicznych.
8. Metody wnioskowania w badaniach ekonomicznych, indukcja, analiza, synteza, porównanie, analogia.
9. Metoda badań reprezentacyjnych.
10. Metody analizy związków między zjawiskami ekonomicznymi.
11. Istota metody najmniejszych kwadratów.
12. Model ekonometryczny (pojęcie, klasyfikacja, szacowanie i weryfikacja, przekłady zastosowania).
13. Metody wnioskowania statystycznego i przykłady ich wykorzystania w naukach ekonomicznych.

14. Wykorzystanie pochodnej funkcji w naukach ekonomicznych (funkcja krańcowa, elastyczność, zadania optymalizacyjne).
15. Model i założenie modelowe w badaniach ekonomicznych.
16. Funkcja korelacji i regresji oraz ich zastosowanie.
17. Metody koncentracji i rozproszenia (współczynnik Giniego, decyle, kwadryle itp.).
18. Rodzaje średnich statystycznych i ich przydatność badawcza.
19. Metody analizy finansowej przedsiębiorstwa.
20. PKB i PNB jako miernik poziomu, rozwoju i tempa wzrostu gospodarczego.

Zagadnienia wchodzące w skład bloku II:

1. Ekonomia jako nauka – geneza, kategorie, kierunki rozwoju.
2. Współczesne metody i teorie ekonomii.
3. Popyt, podaż, równowaga rynkowa, ceny i pułapy cenowe.
4. Ruch okrężny dochodów i wydatków w gospodarce narodowej.
5. Czynniki wytwórcze i efekty gospodarowania.
6. Rynek i jego rola w gospodarce.
7. Główne cele i dziedziny polityki gospodarczej.
8. Uwarunkowania i czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego.
9. Pieniądz w gospodarce i polityka pieniężna.
10. Budżet państwa i polityka budżetowa.
11. Rynek pracy i sposoby jego regulowania.
12. Ekonomiczne i społeczne funkcje rolnictwa.
13. Międzynarodowe przepływy czynników wytwórczych.
14. Globalizacja i jej implikacje dla Polski
15. Bilans płatniczy i bilans handlowy kraju.
16. Wolny handel a protekcjonizm – argumenty za i przeciw.
17. Determinanty produkcji w krótkim i długim okresie.
18. Przedsiębiorca i jego rola w procesie gospodarowania.
19. Źródła kapitału w przedsiębiorstwie.
20. Kategorie kosztów w przedsiębiorstwie i zależności między nimi.
21. Wynik finansowy przedsiębiorstwa i jego elementy.
22. Specyfika funkcjonowania przedsiębiorstwa w różnych strukturach i modelach gospodarki.
23. Dobra publiczne a dobra prywatne i ich znaczenie w gospodarce.
24. Rynek kapitałowy. Struktura i funkcjonowanie.
25. Przyczyny i skutki inflacji oraz sposoby jej zapobiegania.
26. Polityka makroekonomiczna w gospodarce otwartej. Instrumenty, działanie.
27. Deficyt budżetowy i dług publiczny. Polityka fiskalna.
28. Kluczowe aspekty polityki fiskalnej i jej wpływ na gospodarke.
29. Rola państwa w gospodarce. Przyczyny, instrumenty, konsekwencje.
30. Popytowe i podażowe czynniki wzrostu gospodarczego.
31. Korzyści integracji ekonomicznej w sferze gospodarczo-społecznej.
32. Klasyczne teorie ekonomii a współczesne teorie wymiany międzynarodowej.
33. Istota oraz przyczyny międzynarodowej migracji siły roboczej.
34. Finanse publiczne a finanse prywatne – różnice i zależności.
35. Kapitał intelektualny przedsiębiorstwa – istota i taksonomia.
36. Łańcuchy dostaw i ich znaczenie w gospodarce.
37. Zmiany demograficzne na świecie i ich wpływ na gospodarke.
38. Społeczny wymiar ekonomii
39. Koncepcja kapitału ludzkiego w teorii ekonomii.

40. Konkurencja i konkurencyjność jako kategoria nauk ekonomicznych.
41. Płatności i rozliczenia międzynarodowe. Kurs walutowy.
42. Innowacyjność w teorii ekonomii i praktyce gospodarczej. Procesy innowacyjne w polskiej gospodarce.
43. Transfer technologii w procesie rozwoju gospodarczego.
44. Inwestycje zagraniczne i ich rola w transferze innowacji.
45. Handel zagraniczny a wzrost gospodarczy.
46. Teorie i koncepcje integracji ekonomicznej.
47. Polityka regionalna i jej geneza w Unii Europejskiej.
48. Geneza i istota koncepcji rozwoju zrównoważonego.
49. System bankowy w Polsce i jego funkcje.
50. Poza-bankowe instytucje finansowe w obrocie pieniężnym.
51. Podatkowe i poza-podatkowe źródła dochodów budżetowych.
52. Przedmiotowa i podmiotowa zawartość systemu finansów publicznych.
53. Istota i klasyfikacja instrumentów finansowych.
54. Analiza finansowa przedsięwzięcia inwestycyjnego.
55. Ryzyko finansowe i sposoby zarządzania.
56. Wartość pieniądza. Inflacja i deflacja.
57. Inwestycje i rachunek efektywności inwestycji.
58. Pieniądz i jego funkcje ekonomiczne i społeczne. Szczególny charakter pieniądza.
59. Kategorie podatków. System podatkowy w Polsce.
60. Jednolity rynek europejski. Bariery, korzyści i wyzwania.
61. Modele wzrostu gospodarczego.

3. Komisja weryfikująca zadaje kandydatowi wybrane 1 pytanie z bloku I i 2 pytania z bloku II, wyłonione w drodze losowania.
4. Za odpowiedź udzieloną na każde pytanie komisja przyznaje 0 pkt, 0,5 pkt lub 1 pkt. Ostateczną ocenę z egzaminu komisja wylicza na podstawie uzyskanej sumarycznej liczby punktów z pięciu pytań.
5. Kryteria oceny: 3 pkt – ocena pozytywna z wyróżnieniem, 2,5–1,5 pkt – ocena pozytywna, 1–0 pkt – ocena negatywna.
6. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej kandydat ma prawo przystąpić ponownie do egzaminu w drugim terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, jednak nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od daty pierwszego terminu. O terminie egzaminu kandydat jest informowany niezwłocznie po jego wyznaczeniu drogą mailową i telefoniczną.

FORMULARZ

INFORMACJA O AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ I DZIAŁALNOŚCI POPULARYZUJĄCEJ NAUKĘ

.....
imię i nazwisko Kandydata

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

1. Publikacje w punktowanych czasopismach naukowych (wraz z informacją nt. wartości IF i punktacją MNiSW)
2. Publikacje w monografiach naukowych
3. Wystąpienia na konferencjach krajowych bądź zagranicznych, wraz z podaniem typu wystąpienia (referat, sesja plakatowa).
4. Uczestnictwo w zespołach w projektach badawczych, grantach wewnętrznych, grantach NCN itp.
5. Informacja o współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym
6. Informacja o współpracy międzynarodowej
7. Inne inicjatywy, prace związane z działalnością naukową

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA/PROMUJĄCA NAUKĘ

Należy opisać działalność prowadzoną w celu popularyzacji nauki. Poniżej przedstawiono przykładowe działania w tym zakresie, które mogą być wzięte pod uwagę.

.....
.....
.....

- a) prezentacje i wykłady podczas konferencji popularnonaukowych i na festiwalach nauki,*

- b) działalność odczytowa (odczyty, wykłady, prelekcje)*
- c) prelekcje/akcje/imprezy promujące popularyzujące naukę (dla dorosłych, dzieci i młodzieży)*
- d) prelekcje na wydarzeniach typu festiwale*
- e) wykład naukowy/popularnonaukowy promujący tematykę związaną z dyscypliną ekonomia i finanse*
- f) wzięcie udziału w programie radiowym, telewizyjnym, na kanale na YouTubie*
- g) prowadzenie w Internecie (np. w mediach społecznościowych) kanału / strony / profilu popularyzującego naukę*
- h) publikacja artykułu popularnonaukowego w prasie o charakterze nienaukowym, książek popularnonaukowych, rozdziałów itp.*
- i) członkostwo w organizacjach naukowych lub popularyzujących naukę*
- j) prowadzenie zajęć dydaktycznych*
- k) opieka nad stażystami, studentami*
- l) inne*

.....
data

.....
podpis Kandydata

Biała Podlaska, dnia (data)

(Imię i nazwisko kandydata(-ki))
(Nr PESEL)
(Adres do korespondencji)
(Nr telefonu)
(E-mail)

**Rada Dyscypliny Ekonomia i Finanse
Akademii Białskiej im. Jana Pawła II**

**Wniosek o przeprowadzenie weryfikacji efektów uczenia się
dla kwalifikacji na poziomie 8. Polskiej Ramy Kwalifikacji**

Zwracam się z wnioskiem o przeprowadzenie weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w związku z planowanym wszczęciem postępowania o nadanie stopnia doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse.

.....